

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 02-02-2023

Mødedato Torsdag d. 02. februar 2023 kl. 17:00

Mødested Personaleafdelingens kursuslokale

Mødedeltagere Torben Jørgensen, Jeppe Trolle, Jonas Paludan, Trine Borre, Chili Preisler-Andersen, Mads Christian Præstegaard (Fravær), Troels Toft, Bent Jørgensen

Indholdsfortegnelse

Beslutninger om dagsordenen.....	3
Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2022.....	4
Spildevandsplan 2022-2027 til høring.....	6
Proces for Klima- og Energiplan 2023.....	7
Tilladelse til ibrugtagning af UV-anlæg til drikkevandsbehandling.....	9
Selskabsgørelse af det kommunale affaldsområde.....	10
Møder i Koordineringsgruppen vedr. forsyning.....	11
Dato for Klima- og Miljøudvalgets studietur.....	12
Orientering om budgetudfordring på busdriften.....	13
Orientering om PFAS i Roskilde Kommune.....	15
Orientering om partnerskabet Grøn Puls.....	16
Meddelelser fra formanden.....	17
Eventuelt.....	18

Punkt 14: Beslutninger om dagsordenen

Beslutning

Godkendt.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Punkt 15: Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2022

18-314904F

Beslutning

Udvalget drøftede indsatsplanen og henvendelserne og satte forslagene, som de var sammenfattet i bilag 6, til afstemning, som det fremgår af det vedhæftede bilag 7.

Udvalget besluttede dermed, at følgende forslag jf. bilag 6 indarbejdes i planen: 2c, 2e, 2l, 2p, 9 (delvis), 13, 15. Det blev besluttet, at forvaltningen indarbejder forslagene og forelægger en revideret plan for udvalget forud for endelig vedtagelse i byrådet.

Udvalget besluttede endvidere, at der skal rettes fornyet henvendelse til ministeren om forbud mod pesticider, og at følgende temaer jf. bilag 6 indarbejdes i skrivelsen: 2d, 2i, 3, 4, 20 og 21, og at et forslag til ministerhenvendelse vedlægges sagen om indsatsplan.

Sagen går ikke videre til byrådet.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen har udarbejdet en ny version af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, som har været i fornyet høring efter en proces med inddragelse af interessenter i en arbejdsgruppe.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at indsatsplan for grundvandsbeskyttelse (bilag 5) godkendes.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

På udvalgets mødet den 30. november 2021, punkt 166, blev det på baggrund af de indkomne høringssvar besluttet, at indsatsplanen skulle revideres, så det tydeligere fremgår, hvad der er den generelle miljøregulering, og hvad der er den målrettede grundvandsbeskyttelse i særligt sårbare områder.

På udvalgets mødet den 7. april 2022, punkt 61, blev det godkendt at forelægge Grundvandskoordinationsforum planen. Fra december 2021 til maj 2022 er der blevet afholdt tre møder i en arbejdsgruppe, bestående af de væsentligste interessenter fra VKST, Vandværkerne, HOFOR og Region Sjælland, samt et afsluttende møde i Koordinationsforum for grundvandsbeskyttelse med alle interessenter og deltagelse fra Klima- og Miljøudvalget (bilag 2). Den endelige version af planen (bilag 1) har efterfølgende været i høring i 13 uger, og der er indkommet 14 høringssvar, som vist og gennemgået i henholdsvis bilag 3 og 4.

Høringssvarene deler sig hovedsageligt i to kategorier. Lodsejerne og VKST er bekymrede for om indsatsen med at afklare, hvorvidt der kan indgås frivillige aftaler om pesticidfri drift i GDO50/IO på sigt vil overgå til påbud.

Vandværkerne har været utilfredse med processen, og vil udvide de pesticidfrie aftaler til hele GDO50 med krav om, at der skal meddeles påbud, hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler.

Vandværkerne har i hele processen været utilfredse med ambitionsniveauet, og har derfor kontaktet Klima- og Miljøudvalget i både foråret og efteråret 2022 (se vandværkernes bilag C og D under bilag 3) med deres kritik af proces og ambitionsniveau.

Forvaltningens vurdering er, at planen i den nuværende form er ambitiøs og mere målrettet end den oprindelige plan, og at planen følger den gældende bekendtgørelse og vejledning om indsatsplaner, og herunder netop skelner mellem, hvad der er den generelle regulering, og hvad der hører til i en indsatsplan. For at imødekomme vandværkernes ønske om bedre overblik er der indsat en tekst i planen, der oplister øvrig generel regulering, der sigter mod grundvandsbeskyttelse. Dette er sket efter høringen og på baggrund af vandværkernes bemærkninger.

De medtagne indsatser i planen beskriver, hvor der er behov for en "særlig indsats" (målrettet regulering) med udgangspunkt i statens grundvandskortlægning og udpegede indsatsområder, og at der er foreslået en evaluering af planen hvert 2. år, herunder en opsamling på vandværkernes eventuelle vurdering af, hvor der mangler generel regulering, eller hvor den generelle regulering er for lempelig.

Evalueringen af planen omfatter planens indsats om overvågning, og kan således medvirke til at begrunde eventuelle fremtidige indsatser i planen. En vedtagelse af planen er således grundlaget for, at overvågningsindsatsen med udtagning og analyser af grundvandsprøver kan igangsættes af vandværkerne.

For at imødekomme vandværkernes bekymring vil forvaltningen umiddelbart efter indsatsplanens vedtagelse, tage initiativ til et møde, hvor det kan planlægges, hvordan der kan ske en løbende opfølgning på planens indsatser frem mod evaluering af planen 2 år efter vedtagelsen.

Det bemærkes her, at der i forhold til dybe jordvarmeboringer er afsendt brev til Miljøministeren med anmodning om at vurdere, hvorvidt den gældende regulering er tilstrækkelig til at beskytte grundvandet jf. udvalgets beslutning den 18.

august 2022, under punkt 125.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Supplerende sagsfremstilling til Klima- og Miljøudvalgets den 2. februar 2023

Forvaltningen har supplerende sammenskrevet de indkomne høringsbemærkninger fra organisationer, men ikke enkelt personer, såfremt de er tekstnære og konkrete i forhold til sagens forslag til indsatsplan (bilag 5) og udarbejdet en oversigt (bilag 6) over hovedintentionen i høringsbemærkningen og forvaltningens bemærkning hertil.

Forvaltningen bemærker, at såfremt der foretages væsentlige ændringer i planen, som har været behandlet i Grundvandskoordinationsforum og været i 12 ugers offentlig høring, herunder været fremsendt til de konkrete lodsejere, som er berørt af planen, skal planen i fornyet behandling i Koordinationsforum med efterfølgende 12 ugers høring med udsendelse til de berørte lodsejere.

Det bemærkes, at der er lagt op til evaluering efter 2 år med opfølgning på planen frem mod evalueringen, og at planen revideres efter 4 år.

Sagens forløb

03-11-2022 Klima- og Miljøudvalget

Udsættes.

Bilag

Bilag 1. Udkast til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse - høringsversion

Bilag 2. Referater fra tre arbejdsgruppemøder og et møde i koordinationsforum

Bilag 3. De 14 indkomne høringssvar inkl. bilag

Bilag 4. Høringsnotat for indkomne høringssvar

Bilag 5. Udkast til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse - til godkendelse

Bilag 6 Supplerende sagsfremstilling på høringssvar fra foreninger

Bilag 7 - indsatsplan-afstemning

Punkt 16: Spildevandsplan 2022-2027 til høring

19-328369F

Beslutning

Godkendt.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen har nu færdiggjort udkast til ny spildevandsplan med inddragelse af de synspunkter som er fremkommet på de seneste temadrøftelser, og planen er nu klar til udsendelse til offentlig høring.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udkastet sendes i høring.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Spildevandsplanen foreligger nu i færdigt udkast klar til offentlig høring og er udarbejdet i tæt samarbejde med Fors A/S. Indsætterne i planen er blevet grundigt drøftet på møder i Klima- og Miljøudvalget senest på mødet den 3. november 2022, punkt 189, hvor udvalget lagde vægt på, at planen skulle være ambitiøs, så der bl.a. sikres badevandskvalitet i Inderfjorden på lang sigt og generelt fokus på færre overløb og om nødvendigt rensning af både regnvand og spildevand inden udløb til recipienter.

Spildevandsplanen for 2022-2027 bygger videre på den tidligere plan og det relativt gode grundlag for spildevandshåndtering, som allerede findes bl.a. i form af Bjergmarken Rensningsanlæg og de mange bassiner i og omkring Roskilde by.

Planens omfang og indsatser skal i planperioden tilpasses forsyningsselskabets økonomi, såfremt der sker væsentlige ændringer, så indsatserne kan realiseres inden for forsyningens og kommunens budget. Det er vurderingen, at den foreliggende plan kan realiseres inden for de nuværende kendte økonomiske rammer, da Fors A/S har deltaget i udarbejdelse af planen med fokus på afvejning mellem miljøgevinst og økonomi. De væsentligste indsatser er et nyt renselanlæg i Viby, en handleplan for badevandskvalitet i Inderfjorden, separering af Sankt Hans Vest og flere andre mindre områder, en generel regulering af befæstelsesgrader i nye lokalplaner, mulighed for tilbagebetaling af regnvandsbidrag ved afkobling af regnvand til lokal nedsivning i fælleskloakerede områder m.v.

Efter 8 ugers høring vil udvalget blive forelagt en ny sag med eventuelt indkomne bemærkninger, forvaltningens kommentarer til bemærkningerne og eventuelle justeringer af planen med henblik på endelig behandling af sagen i byrådet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Fors A/S vurderer, at planen ikke direkte vil føre til taksstigninger inden for planperioden ud fra de nuværende kendte økonomiske forudsætninger.

Spildevandsrådets økonomi skal hvile i sig selv, så der over en årrække er balance mellem indtægten fra taksterne og udgifterne til spildevandshåndtering.

Bilag

Spildevandsplan 2022-2027 høringsversion

Bilag 1-13 spildevandsplan 2022-2027

Punkt 17: Proces for Klima- og Energiplan 2023

22-015481

Beslutning

Ad 1. og 2.: Godkendt med den tilføjelse, at hele byrådet inviteres til workshops mv.

Ad 3.: Anbefales.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Der skal fastlægges proces for en revideret Strategisk Klima- og Energiplan.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at

1. proces for revideret Klima- og Energiplan 2023 godkendes, jf. nedenfor.
2. den 17. april kl. 12-17 reserveres til "Energikonference".
3. den foreslåede proces med temaer, inddragelse og forankring udgør byrådets ambitiøse involverende proces på klimaområdet og træder i stedet for et signaturprogram for klimaområdet.

Beslutningskompetence

Indstillingens punkt 1 og 2: Klima- og Miljøudvalget

Indstillingens punkt 3: Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 28. oktober 2020, punkt 292, Roskilde Kommunes DK2020-plan, der sætter rammerne for, hvordan kommunen kan bidrage til at opfylde Paris-aftalen. Planen bygger videre på kommunens strategiske klima- og energihandleplaner. I DK2020-planen forpligtiger Roskilde Kommune sig til at tage de nødvendige skridt for at blive CO₂-neutral som geografisk område senest i 2040. Forvaltningen har igangsat en række indsatser for at nedbringe CO₂-udledningen i Roskilde Kommune. Her kan blandt andet nævnes udrulning af elbusser, Grøn varmeplan, der skal sætte fart på udfasning af olie- og naturgas i varmforsyningen samt energirenovering af kommunens bygninger. En del af DK2020-arbejdet er at lave løbende opfølgning og opdatering af handleplanerne, så kommunen når sit mål. På den baggrund fremlægger forvaltningen et forslag til en procesplan, der skal lede frem til en revideret Klima- og Energiplan med handlinger. Formålet er at have en opdateret Klima- og energiplan med et bredt ejerskab både internt og eksternt.

Forslag om fire indsatsområder

Forvaltningen foreslår, at der fremadrettet arbejdes med fire indsatsområder, der skal lede til, at Roskilde Kommune kan blive klimaneutral som geografisk område i 2040:

- Energiforsyning (herunder varme og VE)
- Transport og grøn mobilitet
- Landbrug og arealanvendelse
- Forbrug, affald og ressourcer

De fire spor følger de største kilder til CO₂-udledning i Roskilde Kommune som geografisk område, jf. senest klimaregnskab for 2020 (udarbejdet af Ea Energianalyse i 2022 og forelagt i Klima- og Miljøudvalget i maj 2022, punkt 91): Energiforsyning (45 pct.), transport (37 pct.) samt landbrug og arealanvendelse (13 pct.).

Energiområdet har i de senere år haft stort fokus, og der er igangsat en række indsatser, der skal bidrage til, at gøre energiforsyningen CO₂-neutral. På energiområdet foreslås gennemført en "Energikonference" i april 2023 for repræsentanter fra kommunens energiselskaber, eksterne eksperter og politikere, der skal drøfte udfordringer på området samt om de nuværende initiativer er tilstrækkelige.

Transport og grøn mobilitet er en stor CO₂-udleder, og det er et område, hvor kommunen kan bidrage til at påvirke adfærd, fx ved at styrke mulighed for cykling, samkørsel, el-biler m.v. Der arbejdes allerede på mange felter på området, og forvaltningen foreslår, at det også bliver et centralt indsatsområde i den kommende periode med et yderligere skub. I den forbindelse kan der nedsættes et midlertidigt klimaborgering, der kan understøtte arbejdet med transport og grøn

mobilitets-sporet. Der foreslås gennemført en workshop som led i arbejdet med et midlertidigt klimaborgerting i august/september 2023.

Landbrug og arealanvendelse er et væsentligt spor, fordi det er et område, hvor der kan ske et egentlig CO₂-optag igennem skovplantning og udtagning af lavbundsjord. Området er kendetegnet ved, at der er relativt store og professionelle aktører, der skal involveres i arbejdet. På Landbrugs- og arealområdet foreslås gennemført en workshop i august/september om skov, natur og landbrug med nøgleaktører.

Forbrugssporet handler om CO₂-udledningen for borger og virksomheder i Roskilde Kommune, hvilket ikke kendes på nuværende tidspunkt. Erfaringer fra andre kommuner, der har lavet nogle første vurderinger viser, at denne post udgør en betragtelig del af CO₂-udledning. En del af arbejdet vil derfor være at afklare, hvor stor en del af CO₂-udledningen i Roskilde Kommune, der stammer fra forbrug, samt hvilke handlemuligheder kommunen har i forhold til forbrugsperspektivet. Dette arbejde kan eventuelt ske i samarbejde med RUC. Forvaltningen afsøger desuden muligheden for at samarbejde med andre kommuner, der står over for samme udfordring. I september/oktober foreslås gennemført en workshop om forbrug med nøgleaktører og borgere.

Procesplanen er meget stram, og der lægges op til, at en ny Klima- og Energiplan førstebehandles ultimo 2023. Da omdrejningspunktet for planen er, at der skal gennemføres en stor inddragelsesproces igennem en række workshops m.v., kan det blive nødvendigt at justere tidsplanen.

Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive involveret, deltage i workshops og orienteret om fremdriften i arbejdet. Derudover vil Klimarådet være en central samarbejdspartner i arbejdet, og rådet vil også blive inviteret til alle workshops. Byrådet vil få status på forårsseminaret og endelig plan vil blive forelagt til beslutning i byrådet.

Med dette omfattende udviklingsproces for planen imødekommes samtidig byrådets ønske om et stort fokus på området i 2023, og den træder i stedet for et signaturprogram på området.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Der er reserveret i alt 500.000 kr. til inddragelse af borger og virksomheder i arbejdet med den strategiske Klima- og Energiplan. Byrådet afsatte den 25. januar 2023, punkt 5, 300.000 kr. til arbejdet. Midlerne kommer fra den "Grønne pulje" på 1,5 mio. kr. i budget 2023. Derudover afsatte Klima- og Miljøudvalget den 18. august 2022, punkt 129, 200.000 kr. til borgerinvolvering. Midlerne udmøntes til borger- og virksomhedsinddragelse i forbindelse med Klima- og Energiplanen, herunder i særdeleshed nedsættelse af et midlertidigt borgerting vedrørende transport og mobilitet.

Bilag

Roskilde Kommunes klima- og energiindsats

Punkt 18: Tilladelse til ibrugtagning af UV-anlæg til drikkevandsbehandling

20-343117F

Beslutning

Godkendt.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Fors a/s ansøger om tilladelse til at ibrugtage det UV-anlæg (anlæg til ultraviolet belysning), som er installeret på Margrethehåb-beholderen for at forebygge mikrobiel forurening i forbindelse med renovering af beholderen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at det godkendes, at der meddeles tilladelse jf. bilag 1.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget besluttede på møde den 2. november 2021, punkt 171, at meddele tilladelse til permanent opsætning af UV-anlæg på Margrethehåb-beholderen.

I tilladelsens vilkår 4b fremgår det, at såfremt Fors a/s ønsker at idriftsætte anlægget ved eksempelvis vedligeholdelse af anlæg, kræver det tilladelse fra Roskilde Kommune. Efter delegationsplanens pkt. 6.5 skal tilladelser til bl.a. ibrugtagning af UV-anlæg godkendes af udvalget, da der er tale om avanceret vandbehandling.

Fors a/s skal forebygge, at der sker mikrobiel vækst i vandet ved at opretholde god hygiejne, så UV-anlægget har den tænkte forebyggende effekt, som ekstra sikkerhed mod mikrobiologisk forurening.

UV-lyset er i stand til at inaktivere bakterier, vira og andre mikroorganismer, så de ikke kan formere sig og gøre skade, idet mikroorganismen absorberer UV-lyset, og energien heri bryder bindinger i organismernes DNA og RNA molekyler.

Fors a/s ønsker at renovere loftet over iltningssalen på vandværket i Hornsherred. Dette skyldes fund af rustgennemtrængninger, efter loftet blev renoveret i sommeren 2021. Der ansøges om, at UV-anlægget er i drift i op til 3 uger.

Formålet med ibrugtagningen af anlægget er at kunne opretholde driften af vandværket under renoveringsperioden samt forebygge kageanfald. Dette er i overensstemmelse med begrundelsen for tilladelsen til etableringen af UV-anlægget.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Bilag

Tilladelse til ibrugtagning af UV-anlæg på Margrethehåb beholderen

Ansøgning om tilladelse til forebyggende anvendelse af UV-anlæg 2.0

Tilladelse til opsætning af UV-anlæg på Margrethehåb-beholderen, Margrethehåbsvej 36, 4000 Roskilde

Punkt 19: Selskabsgørelse af det kommunale affaldsområde

23-000612

Beslutning

Anbefales.

Jonas Paludan (Ø) kan ikke støtte indstillingens punkt 1, da Ø er grundlæggende modstandere af en selskabsgørelse. Ø frygter, at det på sigt vil føre til en egentlig privatisering af et område, som Ø betragter som kritisk infrastruktur.

Jeppe Trolle (B) tager forbehold på indstillingens punkt 1.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Det kommunale affaldsområde - specifikt driften, planlægning og de borgerrettede funktioner - skal selskabsgøres pr. 1. januar 2024. Den endelige lovgivning på området er endnu ikke udarbejdet, men der er lavet en bred politisk aftale i Folketinget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at

1. der træffes en principiel beslutning om, at forvaltningen arbejder videre med en selskabsgørelse (A/S) i samarbejde med ARGO jf. vedhæftede ARGO-notat om de mulige selskabskonstruktioner.
2. at endelig beslutning om samarbejde i form af samarbejdsaftaler mv. forelægges til politisk behandling, når aftalen i Folketinget er udmøntet i lovgivning, og der i samarbejde med ARGO I/S er tilvejebragt et beslutningsgrundlag.

Beslutningskompetence

Byrådet

Sagsfremstilling

Beslutning om selskabsgørelse af det kommunale affaldsområde blev offentliggjort i en bred politisk aftale 30. august 2022. Der foreligger på nuværende tidspunkt kun denne aftale, men lovgivningen forventes at være på plads inden 2024, med en overgangsordning til den egentlige selskabsgørelse. Det overvejende argument for selskabsgørelsen er øget gennemskuelighed på både økonomi (gebyrer) og opgaver. Alle opgaver, der i dag varetages af det kommunale affaldsområde, skal fremover varetages i et selskab og gebyrfinansieres - undtaget er dog myndighedsopgaven som fortsat varetages af kommunen.

For at nå i mål med den egentlige selskabsgørelse er der behov for, at forvaltningen arbejder efter nogle principielle beslutninger frem mod offentliggørelsen af lovtæksten. Forvaltningen vil senere på året forelægge et forslag til løsningsforslag til beslutning i udvalget.

De administrative ejerrepræsentanter i ARGO (ejerudvalget) har aftalt udarbejdelsen af et notat, som er et indledende administrativt oplæg i forhold til ARGOs mulige rolle. Notatet er vedlagt som bilag.

Det fremgår af kommunernes ejerstrategi for ARGO, at der, inden større strategiske tiltag med væsentlig betydning for kommuner og selskab, skal indkaldes til møde i borgmesterkredsen. Notatet og den forestående opgave har på den baggrund været drøftet af borgmesterkredsen i ARGO på et møde den 10. november 2022.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023, da affaldsområdet er finansieret efter hvile-i-sig-selv princippet - og nærværende beslutning vil ikke have betydning for indeværende års budget.

Finansieringen af affaldsaktiviteterne i den nye selskabsstruktur vil fremover også være gebyrfinansieret og skal hvile i sig selv over en årrække.

Bilag

Aftale om selskabsgørelse af 30. august 2022

ARGO-notat om selskabsgørelse

Punkt 20: Møder i Koordineringsgruppen vedr. forsyning

22-359096F

Beslutning

Godkendt.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forslag til mødedato i 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at der afholdes møde i Koordinationsgruppen vedr. forsyning onsdag den 13. september 2023, kl. 15-16:45 med fokus på nedenstående punkter.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

I forbindelse med godkendelsen af kommunens første strategiske klima- og energiplan, som siden er blevet integreret i DK2020-planen for CO2-reduktion og klimatilpasning, blev det besluttet at etablere den såkaldte Koordineringsgruppe vedr. forsyning, som består af Klima- og Miljøudvalget og de byrådsudpegede medlemmer af selskabsbestyrelserne i Argo I/S, VEKS I/S og Fors A/S.

Koordineringsgruppen mødes typisk to gange årligt, og formålet er at understøtte koordinering, samarbejde samt at få kendskab til både strategier og konkrete projekter kommunerne og selskaberne imellem.

Det foreslås, at forårets møde udvides i tidsramme og med deltagere, så det udgør den energiworkshop/konference, som skal afholdes som led i ny Strategisk Klima- og Energiplan (se anden sag på dagsordenen, hvor den 17. april foreslås). Både Klima- og Miljøudvalget og de byrådsudpegede bestyrelsesmedlemmer er naturlige deltagere i dette arrangement sammen med Klimarådet og direktører fra selskaberne.

Det foreslås endvidere, at der afholdes et møde i koordineringsgruppen i efteråret på den foreslåede dato, som har fokus på:

1. Ny lovgivning og lokale initiativer vedr. selskabsdannelse og selskabsændringer på affalds-/ressourceområdet.
2. Status for udbredelsen af fjernvarmen i kommunen, samt
3. Afsluttende analyse af mulighed for etablering af damvarmelager i Roskilde ved Argo.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Punkt 21: Dato for Klima- og Miljøudvalgets studietur

23-000937

Beslutning

Forvaltningen vender tilbage med nyt forslag til dato.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forslag om dato for Klima- og Miljøudvalgets studietur.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalgets studietur gennemføres den 1.-3. november 2023.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Der er tradition for, at fagudvalgene gennemfører en studietur i byrådsperioden. I denne sag fastlægges dato for udvalgets studietur med henblik på, at der på udvalgets møde i marts kan præsenteres forslag til destination og temaer.

Den 1. november til 3. november 2023 er det eneste tidspunkt, som forvaltningen har kunnet finde i efteråret efter budgetforhandlingsperioden. Det skal bemærkes, at dette tidspunkt også indgår som forslag for tidspunkt for studietur for Skole- og Børneudvalget, hvor flere medlemmer fra Klima- og Miljøudvalget også sidder.

Alternativet vil være, at studieturen gennemføres i foråret 2024 eller gennemføres som 2 ture med hver én overnatning.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023. Udgifterne til studieturen afholdes indenfor budgettet til udvalgets møder mv.

Punkt 22: Orientering om budgetudfordring på busdriften

23-001308

Beslutning

-
Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Der orienteres om merforbrug på busområdet i 2022 samt en budgetudfordring for 2023.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Udgifterne til busdriften har været ekstraordinært høje i 2022 og forventes fortsat høje i 2023 især på grund af de stigende energiomkostninger. Normalt er der budgetstabilitet for betalingerne til Movia for de ordinære rutebusser, der betales a conto med udgangspunkt i situationen i juni året før.

Budgetstabiliteten er ophævet i 2. halvår 2022, hvilket er medvirkende til et merforbrug på regnskab 2022. Roskilde Kommunes regnskab på busdriften har vist et merforbrug på 4,17 mio. kr., som er ca. 1 mio. kr. højere end forudsat ved seneste budgetopfølgning 6. oktober 2022, punkt 185. Stigningen på ca. 1 mio. kr. består af, at de løbende fakturerede udgifter til flexordningerne er steget i 2. halvår (primært den lukkede flexhandicapordning).

Dertil kommer, at Movia i november 2022 markant har opjusteret den forventede efterregning for regnskab 2022 til i alt ca. 2,6 mio. kr. Det endelige tal kendes først i slutningen af februar 2023 i forbindelse med Movias regnskabsaflægning. Efterregningen kan betales i enten 2023 eller indarbejdes i budgettet for 2024. Forvaltningen har hidtil vurderet, at dette kunne rummes i det eksisterende 2023-budget.

Budget 2023

Af budgetnotatet på Klima - og Miljøudvalgets møde den 18. august 2022, punkt 138, fremgik det, at busdriften forventedes at kunne opretholdes uændret i 2023 indenfor den fastlagte budgetramme. Movia har i december 2022 oplyst om, at forudsætningerne for budget 2023 ikke er overholdt, og derfor er a conto betalingerne for busdriften for 2023 hævet.

Roskildes eget budget på den samlede busdrift for 2023 er på i alt 76,7 mio. kr. Movia har i december 2022 oplyst, at a conto betalingerne til Movia forventes at stige med ca. 6 mio. kr. til 79 mio. kr. Dertil har Roskilde Kommune egne udgifter til den løbende drift af stoppesteder på ca. 1,5 mio. kr. til i alt 80,5 mio. kr. Det svarer til et forventet merforbrug på ca. 3,8 mio. kr. på den samlede busdrift i 2023. Det betyder herudover, at efterbetalingen på 2,6 mio. kr. fra 2022 ikke længere kan indeholdes i 2023-budgettet og derfor må indarbejdes i 2024-budgettet i forbindelse med busbestilling 2024. Der er flere muligheder for, at Roskildes a conto betalinger til Movia kan blive mindre i 2023 og dermed forbedre 2023-situationen:

- Trafikselskaberne har overfor staten søgt om lov til at fremrykke takststigninger til 1. maj 2023 fremfor 1. januar 2024. Dette vil øge indtægterne allerede i 2023.
- Movia undersøger mulighed for låneadgang så merudgifterne kan betales af over flere år.
- Revurdering af a conto betalingerne i 2. halvår 2023, hvis nationalbankens prognose for prisstigninger nedjusteres.

Movia forventer, at den økonomiske situation forbedres i 2024, hvor udgifterne falder igen, og indtægterne stiger.

Mulige besparelser i 2023

Den eneste kortsigtede finansieringskilde i forhold til besparelser er stigninger i taksten for den åbne flextur. Det kan besluttes løbende og træde i kraft 1-2 måneder efter bestilling hos Movia. Der kan fx spares mellem 0,8 mio. og 1,3 mio. kr. per helår for en stigning i grundtaksten fra 24 til 36. kr. Eventuelle besparelser på busruter besluttet med den normale busbestilling kan først få effekt fra juni 2024. Movia har åbnet for en ekstraordinær tidlig trafikbestilling, som indebærer, at kommunerne inden den 31. januar 2023 skal meddele Movia, om man vil benytte sig af denne. Det vil betyde ikrafttræden tidligst september 2023 og med en række forbehold ift. konkrete forhandlinger. Det er forvaltningens vurdering, at det er en ren teoretisk mulighed, der er svært at nå i praksis, og de mulige besparelser vil have minimal effekt i 2023.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023 i denne omgang, men sagen beskriver en situation med en budgetudfordring.

Merforbruget i 2022 forventes håndteret i forbindelse med regnskab 2022, som det har fremgået af budgetopfølgningen, så det ikke påvirker 2023 ved at undlade at overføre underskuddet i 2022 til 2023 i forbindelse med overførselssagen på driften.

Herudover vil forvaltningen fremlægge en sag i foråret 2023, hvor mulighederne for at håndtere budgetudfordringen i 2023, herunder efterbetalingen fra 2022, fremlægges.
Busområdet udgør ca. 76% af udvalgets driftsbudget.

Punkt 23: Orientering om PFAS i Roskilde Kommune

21-350344F

Beslutning

Udsættes.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Forvaltningen orienterer om status på sager vedrørende fund af PFAS-forbindelser i Roskilde Kommune og de tiltag, som forvaltningen har igangsat.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget blev på møde den 2. november 2021, punkt 175, orienteret om lokaliteter, hvor der er kendskab til brandøvelsespladser og derved øget risiko for PFAS-forurening i jord, grundvand og overfladevand. Endvidere er Klima- og Miljøudvalget på møde den 8. september 2022, punkt 160, orienteret om, at Roskilde Kommune har udført undersøgelser af Ramsødalen for afklaring af risiko for græsning i området.

Der ses i dag PFAS-forbindelser på flere lokaliteter, og flere områder i kommunen er berørt. I vedlagte notat fremgår overblik over lokaliteter samt status på indsatser (bilag 1).

Forvaltningen arbejder tværfagligt, når der følges op på fund eller ved mistanke om PFAS-forurening. Det vurderes, om der er en kilde til forureningen, om der kan gives påbud til forurenere om undersøgelse og oprensning, og om der er drikkevandsindvindere i området, som skal underrettes. Endvidere ses på risiko ved græsning, fiskeri og badning og om embedslæge eller Fødevarestyrelsen skal underrettes. Forvaltningen har løbende møder med Fors A/S i forhold til indhold i slam og kildeopsporing i kloak.

Forvaltningen har bl.a. foretaget følgende:

- Udsendt breve til enkeltindvindere med anbefaling om prøvetagning af drikkevand. I første omgang var det kun i områder, hvor der er påvist PFAS-forurening, men som følge af den uvisse udbredelse, er der nu sendt brev til alle enkeltindvindere.
- Udført undersøgelser i Ramsødalen for afklaring af risiko for græsning. Der er holdt informationsmøde for grundejere og enkeltindvindere i området.
- Meddelt påbud til Roskilde Lufthavn om at undersøge forurening, som dog har påklaget påbuddet.
- Undersøgt for PFAS-forbindelser ved badevandsstationer

Forvaltningen er ved at vurdere, hvorvidt der kan meddeles påbud efter jordforureningsloven vedrørende de øvrige forureninger. Ligesom tilladelser for afledning af spildevand og overfladevand sammenholdes med den nye viden omkring PFAS med henblik på håndhævelse og revurdering.

Region Sjælland varetager den offentlige indsats overfor jordforureninger. Regionen har nu udført en række undersøgelser af punktkilder samt i overfladevand (se i bilag 1). I takt med, at kommunen modtager resultater af disse undersøgelser, tager forvaltningen stilling til behov for opfølgning, herunder om embedslæge/Fødevarestyrelsen skal underrettes.

Miljøstyrelsen varetager myndighedsrollen ved deponier. Da der er kraftig PFAS-forurening i perkolat og grundvand ved deponier, har forvaltningen henvendt sig til Miljøstyrelsen og anmodet om, at de prioriterer at tage stilling til påbud om undersøgelser og afværge af forureningen.

Forvaltningen prioriterer eksisterende driftsmidler til opsporing af forureningskilder, herunder bl.a. til prøvetagning og analyser af PFAS i jord, grundvand og overfladevand, og til teknisk og juridisk bistand for at afklare, hvorvidt der er påbudsmulighed til forurenere, eller om sagen skal overdrages til regionens prioriterede offentlige indsats.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023.

Bilag

Bilag 1 - oversigt over lokaliteter og status 9937343_8671640_0

Punkt 24: Orientering om partnerskabet Grøn Puls

13-230305F

Beslutning

Udsættes.

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Fremstilling

Resume

Orientering om Grøn Puls Partnerskabet generelt og om aktuelle indsatser.

Beslutningskompetence

Klima- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

Vores lokale Grøn Puls Partnerskabet har siden boligjob-ordningen i 2013 arbejdet for at fremme energirenoveringer hos forskellige målgrupper i Roskilde Kommune: Private boligejere, små- og mellemstore virksomheder (SMV) samt almene og private boligselskaber.

Partnerne er Roskilde Kommune, Fors A/S og Erhvervsforum Roskilde og fra 2015 også Boligselskabet Sjælland, der hver især bidrager med deres særlige kompetencer. Grøn Puls driver og faciliterer lokale netværk af energihåndværkere og -rådgivere, der alle har energirenovering som forretningsområde, og som kan understøtte indsatsen for at fremme energirenoveringer hos de forskellige målgrupper.

I relation til Boligselskabet Sjælland har der eksempelvis været fokus på både 1) Grøn Puls energitjek af boligafdelinger med det formål at uddybe energimærker og pege på relevante energirenoveringer og 2) beboernes energiadfærd. Der har været fokus på at opdele energirenoveringsopgaver i overkommelige udbudspakker for mindre (og gerne lokale) virksomheder at byde på.

Partnerskabets indsats har desuden ofte være en del af både nationale og EU-projekter omkring energieffektivisering for på den måde at tilføre yderligere midler til indsatsen.

Aktuelt har Grøn Puls især fokus på to områder:

1. At tilbyde hjælp i form af Grøn Puls energitjek til oliefyrsejere, som er uden for potentielle fjernvarmeområder. Denne indsats er startet før den statslige udmelding om ”varmebreve”, og er nu koordineret med denne, så alle tilhørende denne målgruppe i det netop udsendte varmebrev blev tilbudt et Grøn Puls energitjek.
2. Nyt tilpasset energitjek light til SMV, som har fokus på især mulige energibesparelser som følge af adfærdssændringer samt let tilgængelig finansiering af energiforbedringer i lokale banker.

Hvis der er kapacitet til det – herunder energivejledere til at udføre energitjek – vil også naturgasfyrere uden for potentielle fjernvarmeområder blive tilbudt energitjek.

Læs eventuelt mere om [Grøn Puls partnerskabet, målgrupperne og de aktuelle indsatser her](#).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser i 2023. Indsatsen finansieres af partnerne. Roskilde Kommunes andel finansieres inden for udvalgets driftsbevilling til energieffektiviseringer, samlet 0,35 mio. kr. årligt.

Punkt 25: Meddelelser fra formanden

Beslutning

- Møder om fjernvarme
- Konkret ansøgning
- Kompensations sag

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.

Punkt 26: Eventuelt

Beslutning

- Grønt Omstillingsforbunds møde i Byens hus om grønnere bymidte 7. 2. kl. 15:30.
- KL's Teknik og Miljø i april
- Movia's svar vedr. busreklamer

Fraværende Mads Christian Præstegaard (F). Torben Jørgensen (F) deltog som stedfortræder.